

๒๕

ผู้นำประโยชน์สุข
มาให้แก่ชาวโลก

ผู้ใดเป็นคนฉลาด แก่แล้วกล้า เป็นพหูสูตร ทรงธรรม
และเป็นผู้ประพฤดิธรรมสมควรแก่ธรรม
ผู้เป็นเช่นนั้นท่านเรียกว่า เป็นผู้ยังหมู่ให้ดังงาม

ผู้นำประโยชน์สุขมาให้แก่ชาวโลก

๒๒๒

เรามีชีวิตอยู่ในโลกนี้เพียงชั่วคราว ไม่ช้าก็ต้องจากไป แม้ทรัพย์สมบัติภายนอกที่มีอยู่ เราก็ไม่สามารถเอาติดตัวไปได้ สิ่งที่จะติดตัวเราไป มีเพียงบุญกับบาปเท่านั้น ถ้าหากเราสั่งสมบุญ ชีวิตเราจะมีคุณค่า เกิดมาแล้วมีชีวิตไม่ว่างเปล่า เป็นประโยชน์ ต่อตนเองและผู้อื่น เพราะเราได้ใช้วันเวลาอันน้อยนิดที่มีอยู่ใน โลกนี้สร้างบารมีอย่างเต็มที่โดยไม่ประมาท เช่นเดียวกับพระ-บรมโพธิสัตว์ทั้งหลาย

พระลัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ใน สังฆโสภณสูตร ความว่า

“โย โหติ พยตุโต จ วิสารโท จ

พหุสสุโต ธมฺมธโร จ โหติ

ธมฺมสฺส โหติ อนุธมฺมจารี

ส ตาติโส วุจฺจติ สงฺฆโสภโน

ผู้ใดเป็นคนฉลาด แก่ล้ากว่า เป็นพหุสสุต ทรงธรรม และเป็นผู้ประพฤติธรรมสมควรแก่ธรรม ผู้เป็นเช่นนั้น ท่านเรียกว่า เป็นผู้ยังหมู่ให้งดงาม”

ผู้มีลัมมาภิปฏิเมื่อบังเกิดขึ้นในโลก ย่อมยังมหาชนให้รู้จัก เส้นทางอันประเสริฐของชีวิต ด้วยการแนะนำให้สั่งสมบุญบารมี ซึ่งเส้นทางไปสู่คติโลกสวรรค์ทางไปพระนิพพาน ผู้มีลัมมาภิปฏินี้แหละ ชื่อว่าเป็นบัณฑิตที่แท้จริง เพราะคอยประคับประคอง

ผู้นำประโยชน์สุขมาให้แก่ชาวโลก

๒๒๓

ตนเองและผู้อื่น ให้ดำเนินชีวิตอยู่บนเส้นทางที่ถูกต้อง ทั้งทางโลกและทางธรรม เหมือนดวงจันทร์ที่คอยขจัดความมืดมืด ซ้ำทางสว่างให้สรรพสัตว์ทั้งหลาย เดินไปสู่จุดหมายปลายทางได้อย่างปลอดภัย

ผู้เป็นนักปราชญ์บัณฑิต มีสัมมาทิฐิ นอกจากตนเอง จะคิดดีพูดดีทำดีเป็นปกติ และมีคุณธรรมประจำตัวแล้ว ยังมีจิตใจสูงส่ง เสียสละเวลาแนะนำให้คนรอบข้างได้เข้าใจโลก และชีวิตไปตามความเป็นจริงได้ด้วย บุคคลเช่นนี้ ไม่ว่าจะอยู่แห่งหนตำบลใด ย่อมนำแต่ความสุขสวัสดิ์ และชื่อเสียงอันดีงามมาสู่สถานที่นั้นๆ ท่านจึงเรียกว่า ผู้ยังหมู่คณะให้ดังงาม

*เหมือนในสมัยอดีต พระโพธิสัตว์เกิดเป็นลูกของบุโรหิต ในวันที่ท่านเกิดนั้น สรรพาวุธในคลังพระแสงเปล่งแสงสว่างไสวไปทั่วพระนคร บุโรหิตจึงตั้งชื่อให้ลูกชายว่า โชติปาละ

เมื่อโชติปาละเจริญวัยขึ้น บุโรหิตให้การศึกษาศิลปวิทยามากมาย จนกระทั่งแตกฉานชำนาญทั้งทางโลกและทางธรรม ชื่อเสียงอันดีงามก็ฟุ้งขจรไป ต่อมาท่านได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้สอนธรรมแก่พระราชายัง ๗ พระองค์ สั่งสอนประชาชน

ผู้นำประโยชน์สุขมาให้แก่ชาวโลก

๒๒๔

ให้ตั้งอยู่ในความดี ให้รู้จักบาปบุญคุณโทษ สิ่งที่เป็นประโยชน์ และมีใช้ประโยชน์ ลากลัการะเกิดขึ้นแก่ท่านมากมาย เปรียบเสมือนแม่น้ำใหญ่ที่ไหลหลากมาฉะนั้น แต่พระโพธิสัตว์ไม่ได้ยึดติดในลากลัการะนั้น ท่านกลับมีความคิดว่า เราจะบำเพ็ญทานบารมีให้บริบูรณ์

คิดดังนั้น ท่านจึงสร้างโรงทานขึ้น ๖ แห่ง และบริจาคทรัพย์สร้างมหาทานบารมีจำนวนมากทุกๆ วัน ของสิ่งใดมีผู้นำมามอบให้ ท่านก็นำสิ่งของนั้นออกบริจาคทานจนหมด กระทำอยู่อย่างนี้โดยไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อยใดๆ ทั้งสิ้น ยิ่งทำก็ยิ่งมีความสุขใจ ไม่รู้จักอึดในบุญ ปรารถนากระทำบุญให้ยิ่งๆ ขึ้นไป

ประชาชนต่างมารับบริจาคทานของท่านอย่างเนืองแน่น และยังช่วยกันประกาศคุณความดีของท่านไปทั่วเมือง กิตติศัพท์อันดีงามจึงฟุ้งขจรขยายไปทั่วสารทิศ เพราะความฉลาดปราดเปรื่อง มีสติปัญญาเป็นเลิศ สามารถแก้ปัญหาได้ทุกข้อ และไม่รู้จักอึดในการให้ทานของท่าน ประชาชนจึงขนานนามใหม่ให้ท่านว่า มหาโควินทะ

พระโพธิสัตว์แม้จะทุ่มเทให้ทานมากมาย แต่ก็ไม่เคยบกพร่องภารกิจที่สำคัญ คือการถวายเป็นพุทธบูชาแด่พระราชาทั้ง ๓ พระองค์ และท่านยังแบ่งเวลาสอนศิลปวิทยาให้แก่พราหมณ์

ผู้นำประโยชน์สุขมาให้แก่ชาวโลก

๒๒๕

มหาศาล ๗ ตระกูล อีกทั้งยังสอนมนต์ให้พวกช่างตัดผมอีก ๓๐๐ คน ต่อมาท่านมีความปรารถนาจะหลีกเร้นเพื่อเจริญพรหมวิหารธรรม เพื่อสร้างบารมีให้ยิ่งๆ ขึ้นไป

สันทกุมารพรหมรู้วาระจิตของท่าน จึงลงจากพรหมโลก แล้วมาปรากฏกายเปล่งรัศมีสว่างไสวต่อหน้าของพระโพธิสัตว์ พระโพธิสัตว์ให้การต้อนรับด้วยเครื่องสักการะมากมาย แล้วถามมหาพรหมว่า “ทำอะไรถึงจะไปเกิดในพรหมโลก” สันทกุมารพรหมบอกพระโพธิสัตว์ถึงทางที่จะไปสู่พรหมโลกว่า “ท่านผู้ประเสริฐ ลัทธิละความยึดมั่นถือมั่นในสังขาร เป็นอยู่ลำพังเพียงผู้เดียว มีใจประกอบด้วยเมตตาในสรรพสัตว์ น้อมไปในกรุณาอย่างเดียว เว้นขาดจากเมถุนธรรม เมื่อศึกษาแล้วตั้งอยู่ในธรรมเหล่านี้ ย่อมถึงพรหมโลกอันเป็นอมตะได้”

ครั้งพระโพธิสัตว์ได้ฟังวิธีการไปสู่พรหมโลกแล้ว ก็ปรารถนาที่จะออกบวช เพราะมองเห็นว่าการบวชเท่านั้น ที่จะทำให้พรหมจรรย์บริสุทธิ์บริบูรณ์ พรหมจึงอนุโมทนาว่า “ดีแล้ว ท่านมหาบุรุษ ถ้าท่านออกบวช การมาของข้าพเจ้านับว่าไม่ไร้ประโยชน์ ท่านเป็นอัครบุรุษของชาวชมพูทวีป ยังอยู่ในปฐมวัย การละโรคทรัพย์สมบัติแล้วออกบวช เป็นความประเสริฐยิ่งนัก เหมือนช่างป่าทำลายเครื่องผูกที่ทำด้วยเหล็ก แล้วกลับไปปาฉะนั้น” แล้วสันทกุมารพรหมก็ลากลับพรหมโลก

ผู้นำประโยชน์สุขมาให้แก่ชาวโลก

๒๒๖

พระโพธิสัตว์ฟังคำของพรหมแล้ว มีความคิดว่า ถ้าออกจากเมืองไปบวชทันทีโดยมิได้บอกลาใคร จะไม่เป็นการสมควร เพราะเรายังถวายนุศาสน์แด่ราชตระกูลอยู่ ท่านเก็บความตั้งใจนี้ไว้ จนถึงวันรุ่งขึ้น จึงเข้าไปทูลลาพระราชา พระราชาทุกพระองค์ ต่างเห็นความปรารถนาอย่างแรงกล้าของท่าน จึงตัดสินใจออกบวชตามทั้ง ๗ พระองค์ แม้ลูกศิษย์ของท่านก็พากันออกบวชตามเป็นจำนวนมาก

เมื่อพระโพธิสัตว์ออกบวชอยู่ในป่า ทำมานสมาบัติให้เกิดเป็นมหาฤาษีที่มีลูกศิษย์แวดล้อมเป็นอันมาก เทียวจาริกแสดงธรรมตามสถานที่ต่างๆ แนะนำมหาชนให้ตั้งมั่นอยู่ในบุญกุศล ไม่ว่าท่านจะเดินทางไปที่ใด มหาชนจะพากันสร้างมณฑปไว้ล่วงหน้า ตกแต่งประดับประดาเพื่อคอยต้อนรับท่านเป็นอย่างดี พระโพธิสัตว์ได้สั่งสอนให้มหาชนตั้งมั่นอยู่ในศีล สำรวมอินทริย รู้จักการใช้สอยสิ่งของแต่พอสมควร ให้หมั่นประกอบความเพียร อันเป็นเครื่องกำจัดกิเลส เจริญสมาธิภาวนาชำระจิตใจ ให้สะอาดบริสุทธิ์ ท่านบำเพ็ญบารมีด้วยการเทียวสอนธรรมให้มหาชนเข้าถึงพรหมโลก ผู้ที่ปฏิบัติได้ไม่เต็มที่ก็ไปบังเกิดบนสวรรค์ หรืออย่างน้อยก็ไปบังเกิดเป็นคณธรรพ์ เมื่อละโลกไปแล้ว ท่านเองได้ไปเกิดในพรหมโลก

ผู้นำประโยชน์สุขมาให้แก่ชาวโลก

๒๒๓

เราจะเห็นว่า ที่ใดมีบัณฑิต ที่นั้นย่อมสว่างไสวไปด้วยแสงแห่งธรรม ผู้คนรอบข้างจะพลอยเป็นผู้ไม่ประมาทมิ่วเมาในชีวิต เห็นโทษเห็นภัยในการเกิด แล้วรีบสั่งสมบุญบารมีทำความดีตามแบบอย่างของบัณฑิต ความร่มเย็นเป็นสุขจึงบังเกิดขึ้น

พระลัมมาสัมพุทธเจ้าได้ชื่อว่าเป็นยอดนักปราชญ์บัณฑิต เป็นผู้ทำหมู่คณะให้งดงาม ให้โลกนี้เกิดสันติภาพได้อย่างแท้จริง เพราะพระองค์ทรงเข้าถึงฝั่งแห่งใจหยุดนิ่งซึ่งเป็นแหล่งแห่งความสุขและความบริสุทธิ์ การฝึกใจให้หยุดนิ่ง จึงเป็นการดำเนินตามปฏิบัติที่พระองค์ได้แนะนำไว้ แสงสว่างภายในที่เกิดจากใจหยุดนิ่งนี้ ผู้รู้มีญาณทั้งหลาย สามารถสัมผัสรับรู้ได้ แม้เทวดาก็อนุโมทนา เป็นเหตุให้ได้รับการคุ้มครองรักษา ถ้าหากเราหมั่นฝึกใจให้หยุดนิ่ง ชำระกาย วาจา ใจให้บริสุทธิ์ ผ่องใสอยู่เสมอ ความคิดคำพูดและการกระทำก็พลอยบริสุทธิ์ถูกต้องตามไปด้วย ฉะนั้นให้ทุกคนหมั่นฝึกใจให้หยุดนิ่งให้ได้ทุกวัน เมื่อเราเข้าถึงความสว่างไสวภายในได้แล้ว จะได้ช่วยกันทำโลกนี้ให้สว่างไสว ด้วยการแนะนำให้เขาได้ประพาสธรรมตามเราไปด้วย เพราะโลกนี้จะเปลี่ยนแปลงหรือเป็นไปอย่างไร ย่อมอยู่ที่ใจของพวกเราทุกคนนั่นเอง